

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту надтвердих
матеріалів ім. В.М. Бакуля,
академік НАН України

В.З. Туркевич
2019 р.

ПОРЯДОК

підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України

Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм, види, форми, тривалість, періодичність, порядок оплати, умови і порядок визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України (далі – Інститут).

2. Науково-педагогічні працівники зобов'язані постійно підвищувати свій професійний, загальнокультурний рівні і педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію.

3. Метою підвищення кваліфікації є:

– набуття нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей (зокрема, ключових компетентностей та вмінь, спільних для всіх компетентностей) в межах професійної діяльності або галузі знань та з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту;

– набуття особою досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії;

– формування та розвиток інформаційно-комунікаційних навичок, медійної грамотності, управлінської, інклузивної, мовної компетентностей тощо.

4. Підвищення кваліфікації є необхідною умовою атестації науково-педагогічного працівника.

5. Органи управління Інституту мають сприяти професійному розвитку та підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників.

6. Науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію як в Україні, так і за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

7. Науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами та у різних суб'єктів підвищення кваліфікації. Конкретні форми, види та суб'єктів підвищення кваліфікації обирає науково-педагогічний працівник, з урахуванням самооцінки своїх компетентностей і професійних потреб.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці (на виробництві) тощо. Formи підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації;
- стажування (наукове стажування);
- участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

8. Суб'єктом підвищення кваліфікації може бути заклад освіти, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, що надає освітні послуги з підвищення кваліфікації науково-педагогічним працівникам.

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організувати надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації за місцем провадження своєї освітньої діяльності та/або за місцем роботи науково-педагогічних працівників, та/або іншим місцем, якщо це передбачено договором.

9. Підвищення кваліфікації за будь-якою формулою та видом відбувається виключно за програмою, що має бути затверджена суб'єктом підвищення кваліфікації.

Кожна програма має містити інформацію про її найменування, зміст та обсяг, вид та форму підвищення кваліфікації, очікувані результати навчання.

Обсяг програми вимірюється в годинах та/або в кредитах Європейської кредитно-трансферної та накопичувальної системи (далі – ЕКТС).

Обсяг програми визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної роботи чи в кредитах ЕКТС з урахуванням самостійної роботи.

Суб'єкт підвищення кваліфікації забезпечує відкритість і доступність інформації про кожну програму із зазначенням місця, строків та розміру оплати за навчання (у разі встановлення).

10. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

Стажування науково-педагогічних працівників Інституту може здійснюватися в цьому або іншому закладі освіти під керівництвом іншого науково-педагогічного працівника, який має науковий ступінь, вчене звання і не менше десяти років науково-педагогічного стажу.

Стажування науково-педагогічних працівників Інституту може здійснюватися на підприємствах, в установах, організаціях.

Оплата праці керівника стажування розраховується відповідно до ставок погодинної оплати праці при роботі з аспірантами, слухачами курсів. Один тиждень стажування оцінюється у 30 годин або один кредит ЕКТС.

11. Участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах зараховуються Вченою радою Інституту як підвищення кваліфікації, якщо таке підвищення кваліфікації відбувалося відповідно до затвердженого в установленому порядку річного плану підвищення кваліфікації.

Обсяг підвищення кваліфікації у таких формах зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЕКТС на рік.

12. За результатами успішного проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічними працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

У документі про підвищення кваліфікації мають бути відображені: повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації, що надає освітні послуги з підвищення кваліфікації науково-педагогічним працівникам; напрям, форма, вид, обсяг підвищення кваліфікації; прізвище, ім'я та по батькові особи, яка підвищила кваліфікацію; опис досягнутих результатів навчання; дата видачі та обліковий запис документа; прізвище, ініціали, підпис особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації, а також її посада.

Планування та організація підвищення кваліфікації

13. Після затвердження кошторису Інституту усі його науково-педагогічні працівники мають бути невідкладно поінформовані директором Інституту або уповноваженої їм особою про загальний обсяг коштів, передбачений на підвищення кваліфікації, та про суму коштів, визначену кожному з них на підвищення кваліфікації у відповідному календарному році.

Протягом не більше ніж 15 календарних днів з дня отримання зазначененої інформації кожен науково-педагогічний працівник має подати директору Інституту або уповноваженій ним особі свою пропозицію до плану підвищення кваліфікації у відповідному календарному році, яка має включати інформацію про вид підвищення кваліфікації із зазначенням найменування відповідної програми, форми підвищення кваліфікації, кількості годин і строків проходження підвищення кваліфікації, суб'єкта підвищення кваліфікації і вартість його освітньої послуги.

14. Пропозиції науково-педагогічних працівників включаються до проекту плану підвищення кваліфікації, що затвержується Вченукою радою Інституту. Такі пропозиції мають бути попередньо схвалені на засіданні випускової кафедри.

За згодою науково-педагогічних працівників їх пропозиції можуть бути уточнені чи змінені.

У разі відсутності інформації про суб'єкта підвищення кваліфікації, визначененої цим Порядком, пропозиції науково-педагогічних працівників можуть бути відхилені.

15. План підвищення кваліфікації має містити список працівників, які мають пройти підвищення кваліфікації у поточному році, орієнтовну кількість годин (кредитів ЕКТС), суб'єктів підвищення кваліфікації та розмір оплати за послугу і витрати на відрядження.

За погодженням між науково-педагогічним працівником, директором Інституту (чи уповноваженою особою) і суб'єктом підвищення кваліфікації можуть бути уточнені строки підвищення кваліфікації без внесення змін до плану підвищення кваліфікації.

16. На підставі плану підвищення кваліфікації директор Інституту (уповноважена ним особа) забезпечує укладання договорів між Інститутом та суб'єктом підвищення кваліфікації про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації.

Договір може передбачати підвищення кваліфікації одного чи декількох працівників.

Програма підвищення кваліфікації є невід'ємним додатком до договору. За пропозицією однієї із сторін до договору можуть бути внесені зміни шляхом укладення додаткової угоди до договору.

17. Надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації засвідчується актом надання послуг, що підписується суб'єктом підвищення кваліфікації та директором Інституту (уповноваженою ним особою), та є підставою для оплати наданих суб'єктом підвищення кваліфікації послуг.

Особливості підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Інституту

18. Науково-педагогічні працівники Інституту підвищують свою кваліфікацію згідно з цим Порядком не рідше одного разу на п'ять років.

19. Науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти можуть підвищувати свою кваліфікацію у установі в якому він працює, якщо вона провадить освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою.

20. Обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Інституту впродовж п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЕКТС.

Визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

21. Результати підвищення кваліфікації в суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою програмою, не потребують окремого визнання і підтвердження.

Результати підвищення кваліфікації в інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються окремим рішенням Вченої ради Інституту.

Для розгляду питання про визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічний працівник впродовж одного місяця після її завершення має подати до Вченої ради заяву про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про підвищення кваліфікації.

У разі підвищення кваліфікації у виді інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації або творча робота, персональна розробка уроку, лекції, заняття, цифрового освітнього ресурсу, що виконані в процесі підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті Інституту та/або в електронному портфоліо науково-педагогічного працівника (у разі наявності).

22. Питання про визнання результатів підвищення кваліфікації розглядається на засіданні Вченої ради Інституту.

Для визнання результатів підвищення кваліфікації Вчена рада може заслухати науково-педагогічного працівника щодо якості реалізації програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та має прийняти рішення про:

- визнання результатів підвищення кваліфікації, що є підставою для підписання акту надання послуг, якщо Інститут є стороною відповідного договору;
- невизнання результатів підвищення кваліфікації;
- спрямування науково-педагогічного працівника для підвищення кваліфікації до іншого суб'єкта підвищення кваліфікації, визначеного Вчену радою;
- неможливості включення цього суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації у наступному календарному році.

Результатом підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння повних та/або часткових професійних та/або присудження освітніх кваліфікацій у встановленому порядку.

Визнання окремих видів діяльності науково-педагогічних працівників як підвищення кваліфікації

23. Окремі види діяльності науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти тощо) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації відповідно до цього Порядку.

24. Участь науково-педагогічних працівників у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законом України «Про освіту», відповідно до Положення про реалізацію права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 та інших актів законодавства можуть бути визнані Вчену радою Інституту як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

25. Наукове стажування науково-педагогічних працівників Інституту проводиться на засадах, визначених у статті 34 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», може бути визнане Вчену радою Інституту як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Один тиждень наукового стажування оцінюється у 30 годин або один кредит ЄКТС.

26. Результати інформальної освіти (самоосвіти) науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне

звання можуть бути визнані Вченю радою Інституту як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЕКТС на рік.

27. Здобуття третього (освітньо-наукового) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю визнається як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Фінансування підвищення кваліфікації

28. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників можуть бути кошти державного, місцевих бюджетів, кошти Інституту, кошти науково-педагогічного працівника та інші джерела, не заборонені законодавством.

29. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників в обсязі, визначеному законодавством, здійснюється за кошти державного та місцевих бюджетів.

На час підвищення кваліфікації з відривом від освітнього процесу в обсязі, визначеному законодавством, за науково-педагогічним працівником зберігається місце роботи із збереженням середньої заробітної плати.

Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку визначеному законодавством.

30. Особи, які працюють на посадах науково-педагогічних працівників у більш ніж одному закладі освіти, мають право на оплату підвищення кваліфікації виключно в Інституті (за основним місцем роботи).

Особи, які працюють в закладі освіти за сумісництвом, але за основним місцем роботи не працюють на посаді науково-педагогічного працівника, мають право на оплату підвищення кваліфікації цим закладом освіти на загальних засадах.

У випадку звільнення науково-педагогічного працівника з одного закладу освіти без використання передбачених на підвищення його кваліфікації коштів та прийняття його на роботу до іншого закладу освіти, він підвищує кваліфікацію за своїм новим місцем роботи на загальних засадах. У такому випадку керівники обох закладів освіти забезпечують внесення відповідних змін до кошторисів очолюваних ними закладів освіти та перерахування відповідних коштів.

ПОГОДЖЕНО
Завідувач випускової кафедри,
д.т.н., проф.

С.А. Клименко